

439.

A GÖRGÉNYSZENTIMREI PLÉBÁNIA IRATAI

/1730/ 1812–1987

17 doboz+polc = 2,10 ifm

A Rákóczi-féle szabadságharc idején Rabutin ostrommal bevette és lerombolta Görgény középkori királyi várát. A Várhegy tetejének északi felére a 18. században, majd 1877-ben kis kápolnát építettek.¹ A hegy alatti birtokközpontban I. Rákóczi György fejedelem késő reneszánsz udvarházat építtetett, mely a 18. század elején lakhatatlan állapotban került Bornemisza János tulajdonába. Az épület helyreállításának folytatásaként készült el 1730-ban a kastély északi szárnyához csatlakozó, erdélyi viszonylatban ritka alaprajzi megoldású elliptikus kápolna.² A faluban álló Szent Imre herceg tiszteletére szentelt plébániatemplomot 1896-ban építették.

Az egyházközséget jelenleg a szászrégeni plébániahivatal papjai látják el. A plébánia irategyűjtésének begyűjtésére 2008. április 16-án került sor. A szászrégeni plébános ekkor Ft. Pakó Benedek volt, a leltározó munkában, beszállításban káplánja, T. Csiszér Imre segített. A levéltári anyag az egykori plébánia egyik termében – egy ládában, egy szekrényben és egy kaszten felső fiókjában volt. Mennyiségileg sajnos nem maradt meg sok belőle, az is egérrágta volt és fertőzött. A plébánia anyakönyveit már korábban bevitték Szászrégenbe. Az iratok rendezésekor előkerült négy pecsét – három maroshévízi és egy görgényszentimrei –, melyek most a Gyulafehérvári Főegyházmegyei Levéltár pecsétgyűjteményében találhatók.

439/a. Anyakönyvek

1873–1971

1 doboz = 0,03 ifm

1. doboz:

- kitértek anyakönyve 1873–1926
- megtértek anyakönyve 1873–1931
- házassági anyakönyv (másodpéldány) 1921
- bérmlási anyakönyv és visitatio canonica 1835
- bérmlási anyakönyvek 1927, d.n.
- halotti anyakönyv (másodpéldány) 1971
- anyakönyvi bejegyzések pizskozatfüzete d.n.

439/b. Plébániai iktatott iratok

1842–1986

6 doboz = 0,73 ifm

1. doboz: 1842, 1862, 1867, 1869–1870, 1874–1878, 1880–1910
2. doboz: 1911–1920
3. doboz: 1921–1936
4. doboz: 1937–1941, 1943–1960
5. doboz: 1961–1971
6. doboz: 1972–1979, 1982, 1984, 1986

Segédletek

1864–1975

¹ *Sematizmus 1882.* 139–140; Kovács Zsolt: *Görgényszentimre – Várrom és kastély.* (Erdélyi műemlékek 37) Kolozsvár, 2002. 8, 14.

² Kovács Zsolt: *A Bornemiszaújk görgényszentimrei kastélya.* In: *Korunk.* XVI(2005)/12. 60–64.

1 doboz = 0,07 ifm

1. doboz:

- püspöki körlevelek iktatókönyve 1864–1866
- iktatókönyv 1898 (78. iktatószámtól)–1902 (123. iktatószámig)
- iktatókönyv 1905–1925 (186. iktatószámig)
- iktatókönyv 1927–1936 (170. iktatószámig)
- iktatókönyv 1936 (212. iktatószámtól)–1942
- iktatókönyv 1943 (279. iktatószámtól)–1956 (10. iktatószámig)
- levéltári iratok jegyzéke 1975

439/c. Házasságügyi iratok
1942–1974

1 doboz = 0,05 ifm

1. doboz: 1942–1956, 1958–1969, 1971–1974

439/d. Gazdasági iratok
1860–1986

3 doboz = 0,38 ifm

1. doboz:

- magtár számadáskönyve 1873–1911; egyháztanácsgyűlési jegyzőkönyv 1918; királyi és püspöki rendeletek protokolluma 1927–1934
- fiókmagtár számadáskönyve 1883–1899; pénztárnapló és az egyházközségi alapok kimutatásai 1911–1940
- pénztárnaplók 1904, 1908–1909

2. doboz:

- pénztárnaplók 1936–1948, 1946–1952, 1947, 1950–1958, 1958–1971, 1971–1982
- kiadások osztályozó naplója 1955–1958
- kiadások és bevételek osztályozó naplója 1959–1985
- vagyonbevallási ívek 1934
- egyházi hozzájárulások nyilvántartásai 1953–1957, 1979–1983
- költségvetések, zárszámadások és pénzügyi ellenőrzések jegyzőkönyvei 1957–1986
- fizetési jegyzékek 1971–1978
- templom javításának iratai 1971

3. doboz:

- ingatlan- és adóügyi iratok 1860–1973
- vagyonleltárak 1879, 1896, 1904, 1911, 1931, 1934, 1936, 1939–1941, 1945, 1948–1953, 1957–1958, 1961–1965, 1967, 1978
- vagyonkimutatások 1913–1942, 1944–1945, 1948

439/e. Tematikusan rendezett kötetek
1812–1987

2 doboz = 0,23 ifm

1. doboz:

- a. kötet: királyi és püspöki rendeletek protokolluma 1812–1853
 - b. kötet: királyi és püspöki rendeletek protokolluma 1853–1861
 - c. kötet: királyi és püspöki rendeletek protokolluma 1861–1927; egyháztanácsgyűlési és iskolaszéki jegyzőkönyv 1921–1936
2. doboz:
- a. kötet: megyegyűlési, egyháztanácsgyűlési és iskolaszéki jegyzőkönyv 1873–1918
 - b. kötet: egyháztanácsgyűlési és iskolaszéki jegyzőkönyv 1936–1954
 - c. kötet: egyháztanácsgyűlési jegyzőkönyv 1955–1960, 1982–1987
 - d. kötet: egyháztanácsgyűlési jegyzőkönyv 1980–1981

439/f. Tematikusan rendezett iratok

/1730/ 1865–1979

2 doboz+polc = 0,51 ifm

- Polc: püspöki körlevelek kötetei 1865–1887, 1887–1899, 1898–1909, 1910–1918, 1931–1938
1. doboz:
- püspöki körlevelek 1919–1930, 1939–1948
 - 1913-as egyházmegyei zsinat nyomtatványai 1913
2. doboz:
- családlapok 1920-as évek–1950-es évek
 - iskolai ügyek iratai 1923–1948 (töredék)
 - bérmlási jegyek 1927
 - Márton Áron püspökről készült fényképek 1939, d.n.
 - a plébánia papjainak névjegyzéke (1730–1941) 1941 után
 - miseintenciók könyve 1946–1955
 - gyászjelentés-gyűjtemény 1953–1979
 - hitoktatás nyilvántartási füzet 1956–1957

439/g. Dr. Börzsei Márton (1914–1979) plébános³ személyi hagyatéka

1912–1977

1 doboz = 0,10 ifm

1. doboz:
- személyes iratai, levelei, fényképei 1912–1977
 - vegyes jegyzetei 1940–1950

³ Börzsei Mártont (1914, Mosonszentmiklós–1979, Görgényszentimre) 1941-ben szentelték piarista szerzetes pappá. Latin, görög és magyar szakos tanári diplomát és doktori címet szerzett. 1941–1948 között tanárként működött, 1957–1979 között görgényszentimrei plébános volt. (Lásd a görgényszentimrei római katolikus templomban elhelyezett emléktábla adatait.)